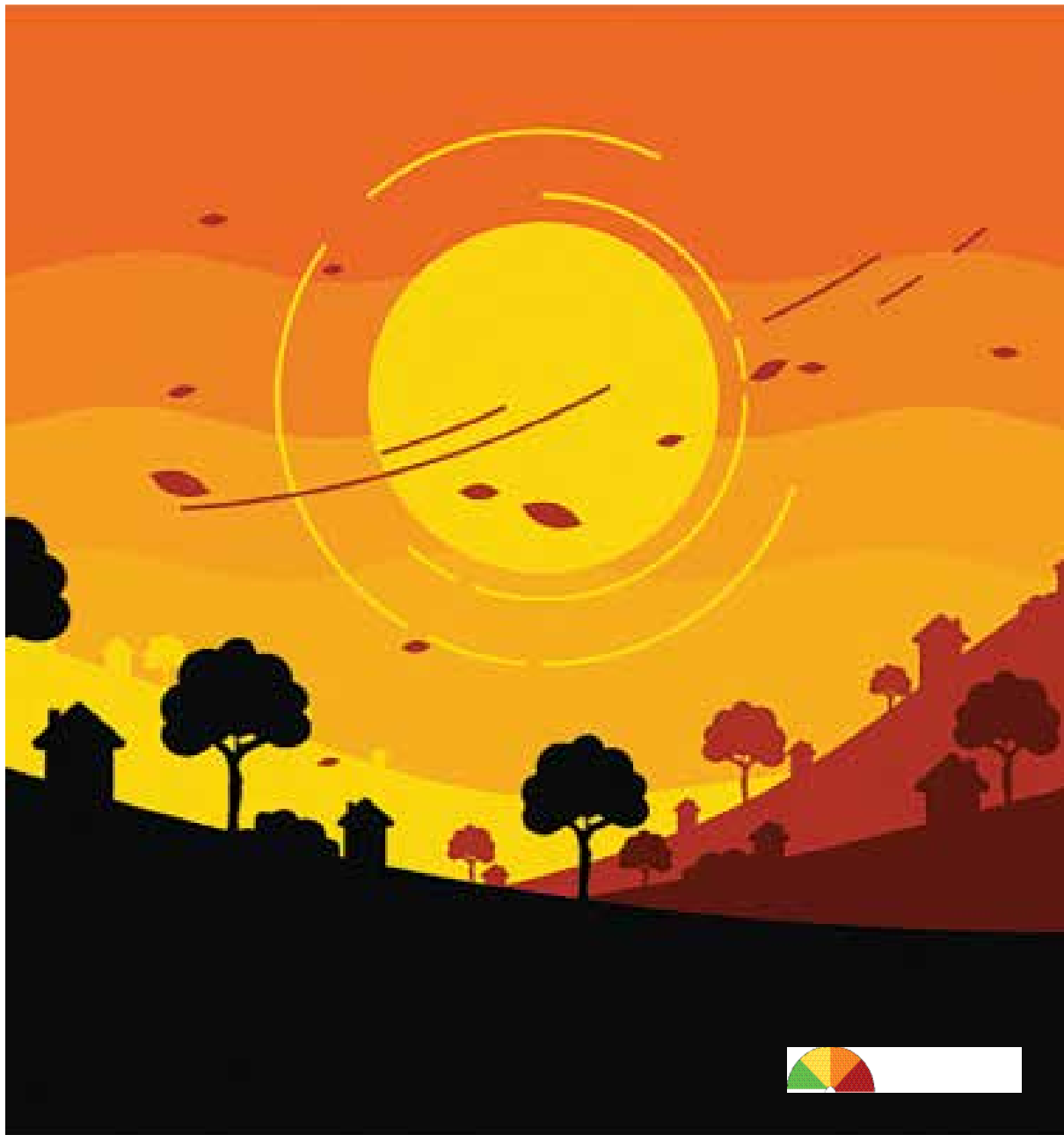

ਝਾੜਾਂ/ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ (ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ)

ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨ

Government of
South Australia

ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

ਕੀ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?	4
ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?	6
CFS ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ?	9
ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂ?	10
ਫੱਸ ਜਾਣ ਤੇ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ?	11
ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ?	13
ਮੈਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿੱਥੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?	15
ਚਿਤਾਵਨੀ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?	17
ਫੋਨ ਮੈਸੇਜ	18
ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?	19
ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵਾਂ?	20
ਆਪਣੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਿਖਣੀ	21
ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਓ	35

ਕੀ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਸਾਊਥ ਐਸਟ੍ਰੇਲਿਆ ਵਿੱਚ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹਨ

- ਸੁੱਕਾ, ਗਰਮ ਮੌਸਮ
- ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ
- ਹਵਾਵਾਂ ਜੋ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ
- ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ (lightning) ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ।

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਵੱਧ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਇੱਕ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ?

ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਕਿ

- ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ
- ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ
- ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਕੀ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

- ਝਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲ

- ਝਾੜਾਂ ਨੇੜਲੇ ਸਬਰਬ

- ਘਾਹ ਉੱਗੀ ਜਮੀਨ (Grassland)

- ਸਮੁੰਦਰ-ਤੱਟ (beach) ਦੇ ਨੇੜੇ

- ਕਿਸੇ ਪਹਾੜੀ ਤੇ

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਓਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਸੜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

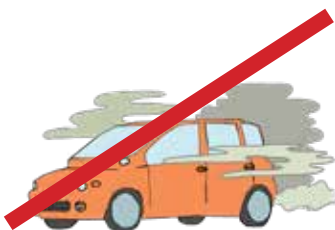
ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ 'ਰੇਡੀਐਂਟ ਤਪਸ਼' (Radiant heat)

- ਇੱਕ ਖਤਰਾ ਹੈ
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ

- ਡਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਫੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਸੜ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਮਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਖਤਰਾ ਹੈ

- ਦਿਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਰਾਤ ਦੇ ਵੇਲੇ ਵਰਗਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ
- ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੜਕਾਂ ਜਾਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਧੂਏਂ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਸਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ।

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਓਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੋਂ ਸੁਲਗ ਰਹੇ ਟੁਕੜੇ ਜਾਂ ਚਿੰਗਾਰੀਆਂ ਭੜਕ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਹਵਾ ਸੁਲਗਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਡਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਸੁਲਗਦੇ ਟੁਕੜੇ ਅੱਗ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਰਾਂ ਪਾਸੇ ਫੈਲ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸੁਲਗਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਅੱਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪੋਟ ਫਾਇਰਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਪੋਟ ਫਾਇਰਜ਼

- ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
- ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲੈ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਓਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੋਂ ਉੱਠਦਾ ਧੂਆਂ

- ਇੱਕ ਖਤਰਾ ਹੈ
- ਧੂਲ ਅਤੇ ਰਾਖ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ
- ਜ਼ਹਰੀਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੋਂ ਉੱਠਦਾ ਧੂਆਂ

- ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
  - ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
  - ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ ਓਹ ਲੋਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਤੀ ਵੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇ।
ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਬਿਜਲੀ, ਘਰ ਦਾ ਫ਼ੋਨ, ਮੋਬਾਈਲ
ਫ਼ੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ।
ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

CFS ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ?

ਅੱਗ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਮੌਸਮ (Fire Danger Season)
ਦੌਰਾਨ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ।
ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੋ।

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗੇ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
- ਧੂਏਂ ਦੇ ਦਿੱਸਣ ਅਤੇ ਧੂਏਂ ਦੀ ਬਦਬੋ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੋ
  - ਅੱਗ ਦੇ ਦਿੱਸਣ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿਓ
  - ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ
  - ਆਪਣੇ ਪੜ੍ਹੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰੋ।

ਅੱਗ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ

- ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ
- ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ CFS ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਪਤੀ ਤੇ ਨਾ ਆਉਣ

- ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅੱਗ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ
- ਘਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ

ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਧਰੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੰਮ ਹੈ।
ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨਾਂ (Bushfire Safer Places) ਤੇ ਜਾਓ

- ਜਿਸ ਦਿਨ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇ
- ਜਦੋਂ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ।

ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂ?

CFS ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੇਫਰ ਪਲੇਸਿਜ਼ (Bushfire Safer Places)** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਸਕੋ

- ਐਡੀਲੇਡ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਬਰਬ
- ਦੂਰ-ਦਰਾਜ ਦੇ ਕਸਬੇ
- ਕੁਝ ਬਾਹਰਲੇ ਸਬਰਬ।

‘ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੇਫਰ ਪਲੇਸਿਜ਼’ (Bushfire Safer Places) ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ/ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

- ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ
- ਛੋਟੀ ਘਾਹ
- ਬਹੁਤ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਪੇੜ।

ਪਤਾ ਲਗਾਓ

- ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ‘ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੇਫਰ ਪਲੇਸ’ (Bushfire Safer Place)
- ਤੁਸੀਂ ਓਸ ਤਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੋਗੇ
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਨਿਕਲਣ ਵਿੱਚ ਕੋਣ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਨਿਕਲ ਜਾਓ। ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨਾਂ (Bushfire Safer Places) ਤੇ ਜਾਓ

- ਇੱਕ ਰਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ
- ਸਵੇਰ ਦੇ ਵੇਲੇ।

ਫੱਸ ਜਾਣ ਤੇ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ?

ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਹੋ, ਉੱਥੇ ਫੱਸੇ ਹੋਵੋ।
ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵੇਲੇ

- ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇ
- ਕੋਈ ਬੀਮਾਰ ਪੈ ਜਾਵੇ
- ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਜਾਣ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ 'ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੇਫਰ ਪਲੇਸ' (Bushfire Safer Place) ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ।

ਤਾਂ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਅਖੀਰਲਾ ਪਨਾਹ ਸਥਾਨ (**Bushfire Last Resort Refuge**) ਤੇ ਜਾਓ

ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।

'ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਅਖੀਰਲਾ ਪਨਾਹ ਸਥਾਨ' (Bushfire Last Resort Refuge) ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੈਦਾਨ (paddock)
- ਜਾਂ

- ਓਵਲ (oval)

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਨਾ ਹੋਣ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਖਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

'ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਅਖੀਰਲਾ ਪਨਾਹ ਸਥਾਨ' (Bushfire Last Resort Refuge) ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੋਗੇ।

ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ 'ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੇਫਰ ਪਲੇਸ' (Bushfire Safer Place) ਅਤੇ 'ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਅਖੀਰਲਾ ਪਨਾਹ ਸਥਾਨ' (Bushfire Last Resort Refuge) ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖੋ।

CFS ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਚੈੱਕ ਕਰੋ।

ਫੱਸ ਜਾਣ ਤੇ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ?

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਫੱਸੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਘਰ ਵਿੱਚ **ਪਨਾਹ ਲੈ ਲਓ**

- ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੋ
- ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
- ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅੱਗਾਂ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ
- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋ
- ਆਪਣੇ ਪੜ੍ਹੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰੋ।

ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ?

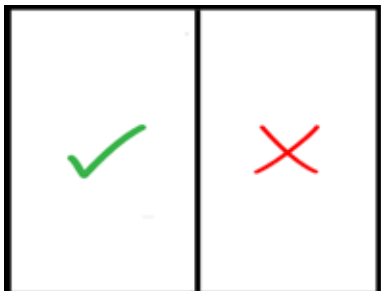

ਅੱਗ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਸਾਊਥ ਆਸਟ੍ਰੇਲਿਆ ਵਿੱਚ 15 ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਖੇਤਰ ਹਨ। CFS ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ 'ਫਾਇਰ ਬੈਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ' ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

- ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰ ਦਾ 'ਅੱਗ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਾਲਾ ਵੇਲਾ' (Fire Danger Season) ਕਿਹੜਾ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਰੋਕ (Total Fire Ban) ਕਦੋਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਅੱਗ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ

- ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਨਿਯਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
- ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ।

ਤੁਸੀਂ ਸਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ

- ਘਾਹ
- ਝਾੜ-ਫੂਸ
- ਪੱਤੇ

ਤੁਸੀਂ ਆਤਸ਼ਬਾਜੀ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸਤਿਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ?

ਜਿਸ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ (Total Fire Ban Day) ਹੋਵੇ

ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ।

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ

- ਕੈਂਪਫਾਇਰ ਨਹੀਂ
- ਲੱਕੜ BBQ ਨਹੀਂ
- ਚਾਰਕੋਲ ਕੁੱਕਰ (charcoal cookers) ਨਹੀਂ
- ਲੱਕੜ ਦੇ ਪੀਜ਼ਾ ਓਵਨ (wood pizza ovens) ਨਹੀਂ

ਅੱਗ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੀ ਰੋਕ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਘਰ ਵਿਖੇ BBQ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜੇ BBQ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ

- ਗੈਸ

ਜਾਂ

- ਬਿਜਲੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

- BBQ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਚਾਰ ਮੀਟਰ ਦੀ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ
- ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ (fire extinguisher) ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਰਹੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

* ਕੈਰਾਵੈਨ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮੈਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿੱਥੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸਬੰਧੀ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਚੈੱਕ ਕਰ ਲਓ

- ਤੁਹਾਡੇ ਸਥਾਨਕ ABC ਰੇਡੀਓ ਤੇ
- ਫ਼ੋਨ ਤੇ
- ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ।

ਥੱਲੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਤਾ ਕਰ ਲਓ

- ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ (Bushfire Safer Place)
- ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਅਖੀਰਲਾ ਪਨਾਹ ਸਥਾਨ (Bushfire Last Resort Refuge)
- ਫਾਇਰ ਬੈਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ

- CFS ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ www.cfs.sa.gov.au
- ਰੇਡੀਓ
- ਫ਼ੋਨ ਤੇ
- ਟੀਵੀ

ਮਦਦ ਦੇ ਲਈ ਪੁੱਛੋ

- ਦੋਸਤਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ
- ਪੜ੍ਹੇਸੀਆਂ ਨੂੰ
- ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ।

ਮੈਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿੱਥੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?

ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਟਲਾਈਨ

ਫ਼ੋਨ 1800 362 361

ਤੁਹਾਡਾ ਰੇਡੀਓ

ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ:

- ABC
- FiveAA

TTY ਫ਼ੋਨ 133 677

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1800 362 361 ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ ਕਹੋ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ 'ਰਿਲੇ' ਸੇਵਾ (National Relay Service)

ਫ਼ੋਨ 1300 555 727

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1800 362 361 ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ ਕਹੋ

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ

www.facebook.com/countryfireservice

or www.facebook.com/cfsupdates

ਟਵੀਟਰ (Twitter)

@CFSTalk

ਚਿਤਾਵਨੀ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੰਕੇਤ ਸੰਦੇਸ਼ (Bushfire Advice message)

- ਅੱਗ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
- ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ
- ਇਹ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਓ ਸੰਦੇਸ਼ (Bushfire Watch and Act message)

- ਅੱਗ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ
- ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ
- ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੁਣੇ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਓ।

ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਅਪਾਤਕਾਲ ਚਿਤਾਵਨੀ ਸੰਦੇਸ਼ (Bushfire Emergency Warning message)

- ਤੁਸੀਂ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋ
- ਅੱਗ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੁਣੇ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਓ
- ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫ਼ੋਨ ਮੈਸੇਜ

ਅਪਾਤਕਾਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਸੇਜ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਤੁਹਾਡੇ

- ਘਰ ਦੇ ਫ਼ੋਨ ਤੇ
- ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਤੇ।

ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਤੁਹਾਡਾ ਫ਼ੋਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਸੇਜ ਨਾ ਆਵੇ।

ਅਪਾਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 000 ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅੱਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, ਮਦਦ ਮੰਗ ਲਓ।

- CFS ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
- ਕਿਸੇ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਭਾ(ਮੀਟਿੰਗ) ਵਿੱਚ ਜਾਓ
- CFS.CommunityEngagementSupport@eso.sa.gov.au ਤੇ ਈਮੇਲ ਕਰੋ
- 08 8212 9858 ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਗੱਲ ਕਰੋ ਆਪਣੇ

- ਦੋਸਤਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ, ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇਸੀਆਂ ਨਾਲ
- ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ
- ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ (community group) ਨਾਲ

- ਸਥਾਨਕ ਕੌਂਸਿਲ ਨਾਲ

ਆਪਣੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ।

- ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲੋਗੇ
- ਯਕੀਨੀ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਰੇਡੀਓ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
- ਜਾਂਚ ਲਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਓਗੇ
- ਜਾਂਚ ਲਓ ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਓਗੇ

ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵਾਂ?

ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰੋ

- ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਬਾਰੇ
- ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ
- ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹੋਗੇ

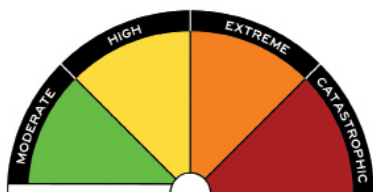

ਇਹ ਸਭ ਲਿਖ ਲੈਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਨਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ

- ਤੁਸੀਂ ਅੱਗ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ
- ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ।

ਆਪਣੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਅੱਗ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਾਲੀ ਰੇਟਿੰਗ (ਫਾਇਰ ਡੇਂਜਰ ਰੇਟਿੰਗ) ਦਾ ਇਸਤਿਮਾਲ ਕਰੋ

ਜੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਾਇਰ ਡੇਂਜਰ ਰੇਟਿੰਗ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਕਿੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੇ ਫਾਇਰ ਡੇਂਜਰ ਰੇਟਿੰਗ ਹੋਵੇ

- ਤਬਾਹੀ (Catastrophic)
- ਅੱਤ ਵਾਲੀ (Extreme)

ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਧਰੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੰਮ ਹੈ।

ਛੇਤੀ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲਓ ਜਾਂ ਰੁੱਕ ਕੇ
ਬਚਾਅ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ

– ਦੋਸਤ/ਸਹੇਲੀ

ਜਾਂ

– ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ

ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਹੋ।

ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕੰਪਨੀ _____

ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ _____

ਸਥਾਨਕ ਕੌਂਸਿਲ _____

ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ/ਸਹੇਲੀਆਂ

ਨਾਂ	ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਜਾਣਕਾਰੀ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੌਟਲਾਈਨ 1800 362 361

TTY 133 677

ਰਾਸ਼ਟਰੀ 'ਰਿਲੇ' ਸੇਵਾ (National Relay Service)

1300 555 727

ਸਾਡਾ ਸਥਾਨਕ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੈ

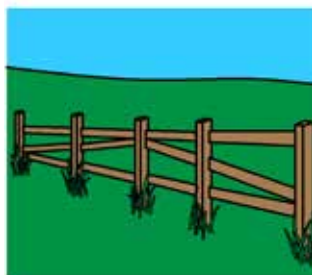

ਸਾਡੀ ਫਾਇਰ ਬੈਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੈ

ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ (Bushfire Safer Place) ਹੈ

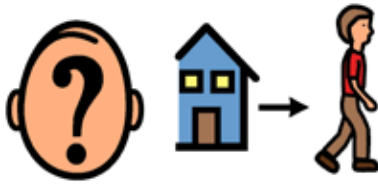
ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਅਖੀਰਲਾ ਪਨਾਹ ਸਥਾਨ (Bushfire Last Resort Refuge) ਹੈ

ਛੇਤੀ ਕੋਣ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ?

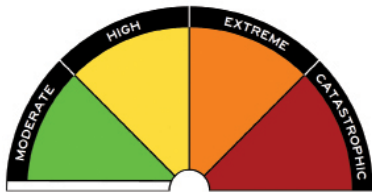

ਪਿਛਾਂ ਰੁੱਕ ਕੇ ਬਚਾਅ ਕੋਣ ਕਰੇਗਾ?

ਨਾਂ	ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਚਿਨ੍ਹ ਕਿਹੜਾ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਾਲੀ ਰੇਟਿੰਗ (ਫਾਇਰ ਡੇਂਜਰ ਰੇਟਿੰਗ) ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੋ

- ਤਬਾਹੀ (Catastrophic) ਚਮਕੀਲੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਹੈ
- ਅੱਤ ਵਾਲੀ (Extreme) ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਦੀ ਹੈ
- ਜ਼ਿਆਦਾ (High) ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਹੈ
- ਦਰਮਿਆਨੀ (Moderate) ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਹੈ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਯੋਜਨਾ - 'ਰੁਕੋ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਰੋ' ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋਗੇ ਜੇ ਫਾਇਰ ਡੇਂਜਰ ਰੇਟਿੰਗ ਹੋਵੇ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬੁਸ਼ਫਾਇਰ ਯੋਜਨਾ - 'ਛੇਤੀ ਨਿਕਲ ਜਾਓ' ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋਗੇ ਜੇ ਫਾਇਰ ਡੇਂਜਰ ਰੇਟਿੰਗ ਹੋਵੇ

**ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ**

**ਅੱਗ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ**

**ਅੱਗ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਤੱਕ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ**

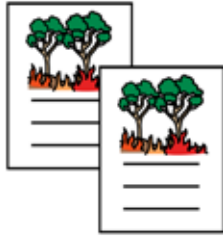
ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਜਨਾ

ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਜਾਵੋਗੇ

ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਓਗੇ

ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਕਿਵੇਂ ਜਾਓਗੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋਗੇ

ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਕਦੋਂ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋ

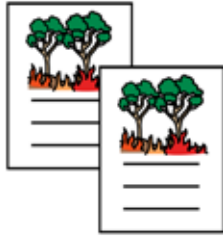

ਜੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਫੱਸ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ
ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਜਨਾ

ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ਦੁਰਸਤੀ। ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ
ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖੋਗੇ

**ਆਓ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਈਏ - ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ**

**ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ
ਖਾਲੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?**

ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ?

ਤਸਵੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਚਿਨ੍ਹ Mayer-Johnson LLC © 1981 – 2013 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ।

ThinLine package Mayer-Johnson LLC © 2010 – 2013 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ।

Valuing People ClipArt © Inspired Services, UK.

www.inspiredservices.org.uk

ਇਹ ਕਿਤਾਬ SA Country Fire Service ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੂਨ 2018

ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫ਼ਰਵਰੀ 2019